

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 138 (3002) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, 1942 június 22

Egy éve

indult meg a német haderő Keleten Stalin seregei ellen, amelyek Európa legizásására sorakoztak fel. Csak néhány nappal előzte meg a német támadás Stalin pokoli tervét, de ez a néhány nap is döntő jelentőségű volt az események későbbi alakulásában.

Emlékszünk Hitler vezérkancellár nagy beszédére, amelyet a szovjet elleni háború megindítása után mondott. Ebben a beszédben Hitler vezérkancellár azt állította, hogy 160 hadosztály sorakozott fel a határon és minden pillanatban megindulhatott Nyugat felé a keresztény európai műveltség megsemmisítésére, a világ bolsevizálására. Akkor sokan propagandisztikus értéket tulajdonítottak ennek a kijelentésnek. Ma már nyilvánvaló, hogy nem is 160 hadosztály, hanem sokkal több akart megindulni Stalin pokoli tervének végrehajtására. Olyan óriási katonai erő épült fel két évtized alatt a Szovjetunióban, amelyről eleinte még fogalmat sem tudhattunk alkotni. Egy év kemény harcát után már sejtjük, hogy milyen nagy veszélyt hárított el egész Európa felől Hitler bátor és határozott lépése. Ma már világosan áll előttünk, hogy a Szovjetunió urai elérkezettnek látták a pillanatot örökös tervük végrehajtására és tűzbe, vérbe akarták borítani egész Európát, hogy a romokon kitzhessék a harmadik internacionálé vörös lobogóját.

Egy év harcai után sokan hitetlen kétkedéssel kérdeik: miért nem sikerült teljesen és véglegesen a földre teperni a szovjet haderőt? A felelet csak ez lehet: éppen a harcok keménységéből, a győzelmes előnyomulások lendületének csökkenéséből látszik legjobban, hogy mit készítettek számunkra Moszkva urai. Ha mindenáron győzelemről akarunk beszélni, akkor a legnagyobb győzelemnek kell tekintenünk azt, hogy ma csapataink a német, olasz és egyéb szövetséges csapatokkal együtt szovjet földön állanak és állandóan előrehaladnak. Nagy győzelem ez akkor, amikor a másik változat teljesen pusztulásunk lett volna. Ha Hitler nem előzi meg Stalint a támadásban, elsősorban bennünket érintett volna a vörös hordák pusztító csapása.

Egy év tanulságai az örök kétkedők, a kétkulacosok, a háttérben leselkedők számára is komoly intés. Amikor a keleti háború nehézségeiről beszélnek és sutognak, akkor nagyon jól tennék, ha meggondolnák a nehézségek hátterét. A nehézségek éppen azt jelentik, hogy valóban halálveszedelem fenyegetett Keletről. Halálveszedelem fenyegette az egész nemzetet, minden egyes embert, minden családot, minden templomot, minden iskolát, minden intézményt, egyáltalán mindazt, ami emberi életünket jelenti tájainkon. Egyedül a zsidók várják szívesoronganva Stalin sikeres lépéseit. Azért álljunk méltó megilletődéssel egy év küzdelmeinek óriási eredményei előtt és öbresszük fel a legnagyobb örömlámpázások készségét az újabb évre.

Tobruk elfoglalásával megnyílt az út Rommel előtt Egyiptom felé

Londonban óriási izgalmat keltett a tobruki fegyverletétel. Churchill felelősségrevonását követeli az angol sajtó

Szebasztopol külvárosaiba behatoltak a német csapatok

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti a Führer főhadiszállásáról: A véderő főparancsnokság közli:

A szebasztopoli erőrendszer északi részén szombaton elfoglaltuk a Lenin erődöt és ezzel a parti erődöt kivéve német kézre került Szebasztopol északi arcvonalának valamennyi erődje.

Az ellenség által egyelőre még elkeseredetten védett parti erődbe is behatoltak a német csapatok és kemény közelharcban állnak az ellenségtől tartott erődökkel. Az erődvonal déli részén német és román csapatok tovább harcolnak. A légierő szombaton igen nagy erővel támogatta a harcokat. A jaltai kikötő ellen intézett előretörés során a parti tüzérség olyan súlyosan eltalált egy szovjet gyorsnaszádot, hogy annak elvesztésével számolni kell. A légierő Rosztov több városrészében tüzeket okozott. Német és olasz csapatok szombaton Rommel vezérezredes vezetése alatt elfoglalták Tobruk erősen kiépített erődjének legnagyobb részét. Vasárnap reggel egy angol parlamentert jelent meg az egyik olasz hadtest vezérkaránál és felajánlotta az erőd megadását. A várost és a kikötőt megszálltuk. Eddig több mint 25.000 hadifoglyot ejtettünk, köztük több tábornokot és beláthatatlan mennyiségű hadiszert zsákmányoltunk. A megvert angol csapatokat üldözve kelet felé elfoglaltuk Bardiat és Bir el Gobit. Az angol légierő a csatorna partvidéke ellen intézett támadása során 10 gépet veszített. A brit légierőnek Emden városa ellen végrehajtott támadása során 10 támadó gépet lelőttünk.

27 ezer angol fogolyról számol be az olasz hadijelentés

(Róma.) (Stefani jelenti.) Az olasz főhadiszállás 754. közleménye: A szombaton lezajlott elkeseredett harcok után, amelyben megtörtük az ellenség ellenálló erejét, vasárnap reggel hét órakor egy angol parlamentert jelent meg a 21. hadtest parancsnoka előtt, hogy Tobruk erődje főparancsnokságának nevében felajánlja a város megadását. A tengely csapatai megszállták az erődöt, a várost, valamint a kikötőt. 27.000 katona

fogságba esett, köztük több tábornok. A zsákmány jelentős. (MTI.)

(Róma.) (MTI.) Az olasz király és császár Tobruk elfoglalása alkalmával üdvözlő táviratot küldött Bostico tábornok hadseregpáncsnoknak. Az olasz uralkodó kéri a tábornokot, hogy tolmácsolja szerencsekívánatait Rommel vezérezredesnek, valamint az olasz és német csapatok tisztikarának és legénységének.

Szigoru rendszabályokat követel az angol sajtó

Berlinből jelentik: (MTI) A Stefani Iroda jelenti: A tobruki fegyverletétel nagy izgalmat keltett Angliában. A lapok keserű szemrehányásokat tesznek a kormánynak és a hadvezetésnek. A Daily Mail azt írja, hogy Churchillnek, mielőtt visszatér Newyorkból, számot kell adnia a parlamentben Tobruck elestéről, amellyel betetéződött a 8-ik hadsereg gyászos veresége. A Daily Telegraph kijelenti, hogy ez az újabb vereség arra mutat, hogy Középkeleten valami nagyon sántít és a kormánynak haladéktalanul igen szigorú rendszabályokat kell hozni.

Párizsból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A Paris Soir,

az egyetlen megjelenő párizsi estilap Tobruck elestéről és Bardia elfoglalásáról ezeket írja:

Churchill mielőtt Amerikába utazott, elővigyázatlanul azt a kijelentést tette, hogy Tobruck bevehetetlen. Alig lépett érintkezésbe a brit miniszterelnök Roosevelttel, már jelentik, hogy Rommel elfoglalta „a bevehetetlen” Tobruckot. Tobruck angol védői most kénytelenek voltak nélkülözni Bir Hachein degaulleista francia katonáinak védelmét és így maguknak fellett harcolni, kitűzték a fehér zászlót, alighogy Rommel katonái megszállták a támadást. Most már csak azt várjuk, hogy a londoni rádió bejelentse, hogy

Tobruck eleste nagy angol győzelem és az angolok másképp próbálják magukat megbosszulni.

Lisszabonból jelentik: (MTI) A Stefani jelenti: A Libiából érkező rossz hírek nyomán a tőzsdén nyomott a hangulat. A bányapapírok és a kőolaj papírok több pontot zuhantak. A Financial News béismeri, hogy az árzuhánás az észak-afrikai helyzet következménye.

Rommel győzelmét méltatja a német sajtó

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A német birodalmi főváros hétfői sajtója első oldalon foglalkozik a két nagy sikerrel, nevezetesen az erősen kiépített Tobruck nagyszerű megrohanásával, majd az erre bekövetkezett brit megadásai ajánlattal. A Völkischer Beobachter rámutat arra, hogy Tobruck az elmúlt év nyarán és őszén főutánpótlási helyet volt a 8-ik brit hadseregnek és Auchinleck brit tábornok haditerve Tobruckra épült. Rommelnek a sivatagi harcokban sikerült ezt a hatalmas harcteret első kísérletre elfoglalni és látszólag minden nagyobb tüzérségi előkészítés nélkül lerohanni. Ez olyan bámulatra méltó cselekmény, mely megérdemli csodálatunkat.

Ritchie tábornokot menesztik az angolok

Stockholmból jelentik: (B. T.) A Svenska Dagbladet londoni tudósítója szerint Londonban számolnak Ritchie tábornoknak az északafrikai brit erők főparancsnokának menesztésével. — Ritchie tábornok nevét a nagy páncéloscsata elvesztése óta már nem említik Londonban.

Berlinből jelentik: (B. T.) Washingtonba érkezett legújabb jelentések szerint a brit csapatok északafrikai veresége mély benyomást keltett, amely hatása alatt belátták erősítésnek Középkeletre való küldése rendkívüli fontosságát és elhatározták, hogy páncélosokat és csapatokat küldenek oda.

Amszterdamból jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Az angol hírszolgálat hétfőn reggel megállapította, hogy Tobruck elvesztését fontosságának megfelelően fogadták. A brit

sajtó nem próbálja meg az erőd elvesztésének komolyságát kisebbíteni. A brit hírszolgálat azután idézi a Timest, amely ezeket írja:

A sokezer tobrucki hadifogoly, valamint a hosszú ostromra előkészített felszerelés elvesztése kétségtelenül nagy hasznára lesz az ellenségnek. Az északafrikai háború megmutatta, hogy

a britek új fegyvereikhez fűzött reményeik nem váltak valóra. Ezenkívül nem lehet kétségbevonni, hogy a britek tökéletes vezetéssel álltak szemben. A Times ezután élesen támadja a brit vezetést. A tobrucki vereséget, a 25.000 brit katona fogságbaesését annak tulajdonítja, hogy a brit vezetők hiányosan ítéltek meg a helyzetet.

Szovjet részről is beismerik Szebasztopol fenyegetett helyzetét

Charkovnál újabb 25 ezer foglyot ejtettek a németek

Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: A keleti arcvonalon az elmúlt héten lefolyt harcokról a véderő főparancsnokságához beérkezett jelentések szerint német és román csapatok Szebasztopol elleni elkeseredett és tervszerű támadása, melyet nehéz és legnehezebb tüzérség, léghárítás és erős légikötékek támogatnak, napról-napra tért nyer az ellenséggel szemben. 12 napos harcok után egy parti adó kivételével német kézre került a szebasztopoli erőd egész északi része. A bolsevisták igen nagy ember és anyagvesztéssel szenvedtek. A szebasztopoli arcvonal déli részén német és román csapatok kive-

tették az ellenséget jól megerősített állásaiból. Kemény harcokban igen sok kiserődöt foglaltak el.

Charkovtól keletre német és szövetséges csapatok nagy sikert arattak azoknak az utolsó területrészeknek visszafoglalásával, amelyet a bolsevisták tavaszi támadásuk idején óriási áldozatokkal foglaltak el. A német csapatok ezekben a harcokban 25.000 foglyot, 266 páncélosot és 208 löveget zsákmányoltak. A keleti arcvonal északi szakaszán az ellenség az elmúlt héten is igen sok támadást intézett azok ellen a német csapatok ellen, amelyek Volhov mentén zárják el a visszavonulás útját. Bár az ellenség makacsul ellenáll a bekerítésnek, az ellenség körül a gyűrűt szorosabbra vontuk. Az ellenség az elmúlt héten a keleti arcvonalon 191 repülőgépet vezetett.

Stockholmból jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: A szebasztopoli helyzet komolyságát a június 21-én éjfélkor kiadott szovjet ha-

Kétszázados csoportokban hallgatják ki a keresztlevél-hamisítás vádlottait

Budapestről jelentik: A hamis keresztlevél ügyében ma délelőtt kezdődött meg a főkapitányságra előállított fogyanúsítottak kihallgatása. A gyanúsítottakat 200-as csoportokban hallgatják ki. A magyar állampolgárokról, ha megbizonyosodik, hogy keresztlevelük hamis, internálják őket, a külföldieket pedig toloncolják. Eljárás indítanak a hamis keresztlevél közvetítő zsidó bujtatók ellen is.

Megalakult a Turáni Vadászok szövetségének nagyváradi csoportja

A Turáni Vadászok Országos Szövetségének nagyváradi csoportja vasárnap délelőtt tartotta alakuló közgyűlését. A gyűlésen résztvett vitéz nagybani Nagy Vilmos nyugalmazott vezérezredes, Bartha János országos főtitkár, valamint Nagy János, a Baross Szövetség elnöke.

Nagy János korelnök megnyitó beszéde után Bartha János főtitkár ismertette az egyesület célkitűzéseit, majd Nagy János szólalt fel, aki az egyesület alapszabályait ismertette.

Ezután került sor a tisztikar megválasztására. Az egyesület elnökül választotta dr. Fazekas Lajos orvost, míg alelnökké Szabó János országgyűlési képviselőt és Dalló Gyula kulturtanácsost választották.

Az egyesület atalpelvélül tüzte ki, hogy az egységes magyar érdekekért minden erejével küzdjön és a nemzeti célkitűzéseket, — mint arra az országos egyesület már példát mutatott — diadalra vigye.

Minden részletében világosságot derítettek a Heydrich elleni merényletre

Cseh lakosok segítették a nyomozó hatóságokat, közöttük osztják szét a két milliós jutalmat

Prágából jelentik: (MTI) A Német Távíráti Iroda jelenti: Miután a nyomozás lényeges része lezárult, az SS birodalmi vezető és a német állambiztonsági rendőrség főnöke, az állambiztonsági rendőrség volt főnöke, Heydrich SS főcsoportvezető gyilkosainak elfogatásáról és az elfogatás körülményeiről a következő hivatalos közleményt adta ki:

Heydrich főcsoportvezető ellen, mint már annakidején közölték, a merényletet két ember követte el, akik közül az egyik a bombát dobta, a másik pedig az angol géppisztollyal próbált tüzelni. A széleskörű állambiztonsági rendőri nyomozás a merénylet színterén hátrahagyott és menekülés közben elhajított gyilkos fegyverekről, követezve, arra a megállapításra jutott, hogy a merénylet tettesei a következők: Ján Kubis, aki 1913 július 24-én született Villamovichen és a merénylet alkalmával ő dobta a bombát. A második tettes Gabuk József, aki 1912 április 8-án Poluveiben született. A merénylet alkalmával ő adta le a géppisztolyból a lövéseket. A védnökség felállítása után mindketten elmene-

kültek és különböző utakon Angliába jutottak, ahol Benes gyilkos központja az angolok rendelkezésére bocsátotta őket. Mint ejtőernyősöket képezték szabotázscelemeknek végrehajtására. Mindkettőjüket egy brit hosszútávú bombázóról dobták le 1941. december 29-én, Pilsen közelében.

Mint a nyomozásról kiadott közlemény megállapítja, a merénylet előkészítésére ledobottak a közben letartóztatott csehekkel tervszerűen előkészítették és 1942 május 27-én a hivatalos jelentésben közölt módon végrehajtották a merényletet. Miután a cseh nép köréből nyert sok tanuvallomás értékes nyomokat szolgáltatott, az állambiztonsági titkos rendőrség Prágában értesült 1942 június 17-én a gyilkosok tartózkodási helyéről. Önként jelentkezett cseh ejtőernyős ügynökök között a gyilkosok tartózkodási helyét, amely a prágai Ressel-utca 2. szám alatti pravosláv templom volt. A merénylőket más ejtőernyős ügynökökkel együtt a templom időközben letartóztatott papjai itt rejtegették a merénylet óta. A prágai központi állambiztonsági rendőrség 1942 június 18-án, a

Apolló Filmszínházban
Dumas világhírű regénye. Gróf Monte Cristó testvérfilmje
Ördögtorony

Belvárosi
Rökk Marika óriási variété filmje
KORA TERRY
csodálatos tánc és különböző artista produkciók felejthetetlen élmény!

Vidámság, kacagás, fiatalság, és 100 gyönyörű leány filmje
Leányálmok Főszereplője: Alida Valli
a CASINOBAN

dijelentés is beismeri és azt mondja, hogy az ellenségnek sikerült éket verni a szovjet védelmi rendszerben.

Szebasztopol külvárosiban harcolnak a német csapatok

(MTI) Zürichbe érkezett jelentés szerint Szebasztopolban tegnap óta elképzelhetetlen heves utcai harc tombol. A német csapatok a belső erődvonalba verték a kiszélesítésével behatoltak a külvárosokba, ahol a szovjet gépfegyveres csapatok kétségbeesett védekezéssel próbálják elhárítani az elkerülhetetlen végetet.

kora hajnali órákban rajtaütött a merénylőkön. A gyilkosok szabályszerűen elsáncolták magukat a templomban és pisztollyal, valamint kézigranáttal ellenállást kíséreltek meg. Az ellenállás legyűrése során a felvonult SS alakulatok kézigranátokat használtak és több terroristát megöltek, közöttük a két gyilkost is. A megöltek közt volt a már említettek közül Adolf Popolko, a volt második csehszlovák hegygárdereg hadnagya, aki június 2-án született Roschitzban. A német kormány által kitűzött 1 millió márkás jutalmat és a védnökségi kormány által kitűzött 1 millió birodalmi márkás jutalmat a közeli napokban, mint a hírlap és az elismerés jelét, a tettesek kinyomozása során segítségére volt sok cseh lakos közt szétosztják.

Belefulladt a tankelhárító árokba egy 18 éves fiú

(Biharszentandrás.) Tegnap délután végzetes szerencsétlenség történt a Biharszentandrás határában levő egyik volt román tankelhárító árokbanál. Papp Demeter 18 éves napszámos a nagy meleg miatt meg akart fürdeni a tankárok vizében. Mivel a víz itt 6-7 méter mély és az árok partja nagyon meredek, a fürdőző Papp Demeter mivel nem tudott úszni, a vízbe fullt.

A biharszentandrás csendőrség az éjjeli órákban értesítette a nagyváradi tűzoltóságot és a mentőket. A tűzoltóság ma hajnalban 6 órakor ment ki a helyszínre és rövid keresés után kihúzta a vízből a szerencsétlenül járt Papp Demeter holttestét. A holttestet a csendőrség vett át. Az ügyet távbeszélőn jelentették az ügyészségnek.

Tisztviselőket keres a posta

A nagyváradi m. kir. postaigazgatóság kincstári postahivatalokhoz érettségizett fiatalembereket felvesz. Az érdekeltek kellően felszerelt pályázati kérvényeiket sürgősen nyújtsák be a nagyváradi m. kir. postaigazgatóság személyzeti csoportjához. Korhatár erdélyi származásukra nézve 35 év.

Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter a közellátás élén

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormányzó a következő legfelsőbb elhatározását, illetve kéziratot méltóztatott kibocsátani: A m. kir. miniszterelnök előterjesztésére Györffy-Benyel Sándor m. kir. titkostonácsos, szolgálaton kívüli vezérezredes, közellátásügyi tárca nélküli miniszter elhalálozása folytán a közellátási tárca nélküli m. kir. miniszteri teendők ideiglenes ellátásával Reményi-Schneller Lajos m. kir. titkostonácsost pénzügyminiszter megbízom. Kelt Budapest, 1942. június 20. Horthy sk., Kállay sk.

Kedves dr. Reményi-Schneller! A m. kir. miniszterelnök előterjesztésére Györffy-Benyel Sándor m. kir. titkostonácsos, szolgálaton kívüli vezérezredes, közellátási tárca nélküli miniszter elhalálozása folytán Önt a közellátási tárca nélküli miniszteri teendők ellátásával ideiglenesen megbízom. Kelt Budapest, 1942. június 21-én. Horthy sk., Kállay sk.

Szakosztályi gyűlést tartottak a vásári szabók

A vásári magyar- és konfekciós-szabók sérelmesnek találják az újabban kivetett helypénzek szedését

A Nagyvárad és Vidéke ipartestület nagytermében a napokban tartották meg a vásári, magyar és konfekciós szabóktól, akik saját költségükön épített barakkokban árulnak, az eddig fizetett 20-30 pengő barakkbér mellett most minden nyitva tartott nap után külön 1.00-2 pengős helypénzt akarnak még külön szedni. Ugyanakkor a kőbarakkokban, amelyek a város tulajdonát képezik, áruló kereskedők és iparosok évi 3000-5000 pengő barakkbért fizetnek és minden nap kinyitathatnak.

Az elhangzott sérelmekből Kovács Antal szakcsoport ügyvezető-elnök megállapította, hogy a vásári magyar szabóktól, akik saját költségükön épített barakkokban árulnak, az eddig fizetett 20-30 pengő barakkbér mellett most minden nyitva tartott nap után külön 1.00-2 pengős helypénzt akarnak még külön szedni. Ugyanakkor a kőbarakkokban, amelyek a város tulajdonát képezik, áruló kereskedők és iparosok évi 3000-5000 pengő barakkbért fizetnek és minden nap kinyitathatnak.

Sérelmesnek találják az árellenőrzéssel kapcsolatban még a román időkben, számla nélkül vásárolt áruk kiadására adott rövid türelmi időt. Ugy a román időkben, mint a jelenlegi állapotok között lehetetlen volt nagykereskedőtől vásárolni, mert nem szolgálták ki őket, így kénytelenek voltak a feldolgozóhoz szükséges árukat drágábban, de könnyebb uton beszerezni.

A vásári árusok kérik, hogy az ilyen árukat leltározhassák, hivatalos jelzéssel láthatassák el és ezek mentesüljenek a számlával való bizonyítási eljárás alól.

E tárgyban úgy határoztak, hogy megkeresik az illetékes hatóságokat és szerik a türelmi idő meghosszabbítását.

Az is elhatározták, hogy a nagykereskedőket minden nap felkeresik áruvásárlás céljából. Ennek eredményéről jegyzőkönyvet vesznek fel, hogy illetékes hatóságoknak bebizonyítsák az árubeszerezés nehézségeit.

Utólag értesültünk arról is, hogy a fenti kezdeményezésnek némi eredményeket utóbbi napokban már ajánlották a nagykereskedők.

Gömbös Gyula szobrát a Kormányzó jelenlétében leplezték le

Tasnády Nagy András Gömbös Gyula magyarságát és államférfiúi nagyságát méltatta

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Vitéz Gömbös Gyulának, Magyarország nagy nevé miniszterelnökének a budai Döbrentei-téren felállított szobrát vasárnap délelőtt leplezték le a Kormányzó úr jelenlétében. Az ünnepségen résztvettek az ország politikai, társadalmi és katonai vezetői, valamint sok hazafias és társadalmi küldöttség. Ott voltak a kormány tagjai és az országgyűlés mindkét házának tagjai. A díszpáholy baloldalán foglalt helyet a budapesti német követ, valamint a budapesti olasz követség képviselője Volí ezredes. Megjelent az ünnepségen az elhunyt miniszterelnök édesanyja, leánya, fiai és a közvetlen rokonai. Tíz órakor érkezett meg a Kormányzó úr, akit a miniszterelnök és a pénzügyminiszter fogadott. A megjelentek hosszasan ünnepelték a Kormányzót.

Ezután Tasnády-Nagy András, a képviselőház elnöke mondott ünnepi beszédet.

— Ha teljes képet akarok adni Gömbös Gyula pályájáról — mondotta, — akkor meg kell emlékezni a forradalom alatti tevékenységéről, amely elszánt próbálkozás volt arra, hogy mentse, ami menthető. Beszélnem kell a kommunista elleni küzdelemben és a szegedi mozgalomban való részvételéről. Szólnom kell honvédelmi miniszterségéről is. 1931-ben bekövetkezett súlyos gazdasági válság hatása alatt, amelynek hullámai az egész civilizált világon végigverték általános depresszió jelenségeit mutatkoztak nemzeti életünkben. Legjobb vezetőink is a szerény visszavonultságot, a nagy tervekről való lemondást, a gazdasági téren a legszigorubb takarékoskodást tartották szükségesnek. A lelkek tele voltak kétségbeeséssel, kedvetlenséggel és nem láttuk hová emelkedhetünk ki nyomasztó helyzetünkől. Gömbös Gyula tisztában volt a nehézségekkel, látta a bajokat és vállalta a kormányelnökséget, mert tudta, mit kell tenni és megmutatta ho-

gyan kell és lehet az országot talpraállítani. Jött, mint hosszú hónapokra a nap-sugaras reggel, jött a lemondás helyébe, mint remény, mint ígérete egy jobb kor-szaknak, jött erős hittel és vasakarattal, azzal az elhatározással, hogy felrázza a nemzetet, egységgé kovácsolja össze, hogy úgy szolgáljon a független magyar nemzet állami gondolatát. Munkája nem maradt eredménytelenül. Milliók értették meg és fogadták szívükbe. Ez a megértés csak növekedett iránta, amikor látták, hogy nem csak beszél, nemcsak ígér, de nagy lendülettel lát neki programja keresztülviteléhez. Nem állt meg az ország határain kiment a külföldre és mindent megtett, hogy nemzetközi helyzetünket megjavítsa. Ő volt az első államférfi Európában, aki Hitler Adolfot felkereste és fenntartás nélkül Németország mellé állt. Ő volt a német-olasz összefogás lelkes propagandistája. A tengely elnevezés is tőle eredt. Ő volt az, amikor Olaszország ellen a nagyhatalmak a szankciókat alkalmazták, az ellen a leghatározottabban tiltakozott. Meg kell állapítani, hogy alkotó államférfi volt. Igaza volt, amikor azt mondta, hogy az ő politikája realpolitika. Az első nagy nyilvános beszédében így szólt: Én megértem azt, ha kifáradtok a mindennapi kenyérért folyó küzdelemben. Kérem mégis, ne tépelődjétek Tiborc módjára saját és hazátok sorsán, hanem tekintetek az égre. Minden magyar minden este tekintsen fel az égre ugyanazzal a gondolattal, a magyar fel-támadás gondolatával. Ebben az ünnepi órában az egész nemzet szeretete száll feléje. Áldott emléket nemzedékről nemzedékre megőrizzük.

Tasnády-Nagy András beszéde után Szendy Károly polgármester átvette a szobrát, amelyet Pásztor János szobrászművész alkotott. A beszédek elhangzása után a kormányzó ur hatalmas babékoszorút helyeztet a talpazaton, majd a különböző egyesületek helyezték el koszorújukat. Az Erdélyi Párt nevében Árvay Árpád országgyűlési képviselő koszorúzta meg Gömbös Gyula szobrát.

Alakuló közgyűlést tartott a tanítók és óvónők egyesülete

Vitéz Zengő József az egyesület megválasztott elnöke

Nagyvárad. Saját tud. Az Állami Tanítók és Óvónők Egyesülete szombaton délután tartotta alakuló közgyűlését a városháza kis tanácstermében. A gyűlést a Magyar Hízekegy elmondása után vitéz Zengő József, a XIV-ik elemi iskola tanítója nyitotta meg s beszédében vázolta a tanítók mai nehéz és felelősségteljes helyzetét. Beszéde végén üdvözölte Hoffmann István tanügyi főtanácsost, Kovács Sándor dr. tanfelügyelő helyettest, Ferenczy Kálmánt az Állami tanítók és óvónők országos egyesületének alelnökét, Pálffy Jánost, a Tanítók biharmegyei Egyesületének elnökét.

Vitéz Zengő József felszólalása után Ferenczy Kálmán, az egyesület országos alelnöke vette át a szót a felszólalásában ismertette azokat az eredményeket, amelyeket az alakulat fennállása óta elért.

lításában ismertette azokat az eredményeket, amelyeket az alakulat fennállása óta elért.

Ezután került sor a tisztviselőkar választására. Az elnökválasztást élénk vihar előzte meg. Két név: vitéz Zengő József és Bertalan Ferenc neve merült fel s hosszas vita, majd nyílt szavazás után, végül is az egyesület vitéz Zengő Józsefet választotta elnökévé. Alelnök Bertalan Ferenc lett, akinek az alakulat megbízást adott, hogy az elnök helyettesítésében, a felmerülő ügyekben eljárjon s általában ugyanazokat a jogokat gyakorolja, melyek az elnököt megilletik.

A megválasztott tisztikar névsora egyébként a következő: Jegyző: Rácz József, Választmányi tagok: Nécsa, As-

tal, Gulácsi Mátyás, Szabó Károly, Örvendi István, Balogh József, Geréb Árpád, vitéz Buttká Ferenc, Nagy Jánosné, Pézses Irén, Boér Anna, Vesselenyi Gyuláné.

Megbizottak: Vitéz Buttká Ferenc, Takács József, Balogh József, Nácss Antal, Szabó Károly, Nincs Gyuláné.

A tisztikar megválasztása után dr. Kovács Sándor szólalt fel s reámutatott a tanítók mai kötelességeire s azokra a feladatokra, melyek az újonnan megalakult egyesületre hárulnak.

Az alakuló közgyűlés a Himnusz el-éneklésével ért véget.

Új tűzharcosokat avattak

Nagyvárad. Saját tud. A Tűzharcos Székház termében kedves háziünnepélyre készültek vasárnap délelőtt. — Ujjonnan jelentkezett tűzharcosok vonultak fel fogadalomtételre, hogy ők is odasorakozzanak ahhoz a ekezer bajtárshoz, akik az elmúlt és a mostani világháboruban az első tűzharcosban teljesítettek olyan és annyi harctéri szolgálatot, amely őket jogossá teszi a tűzharcos jelvény viselésére.

Felvonultak a régi tűzharcosok is. Egyenruhában jelentek meg, így kívántak nagyobb hangsúlyt adni az avatási ünnepély jelentőségének.

Hetven új tűzharcos mondta el harsány hangon a fogadalom szép szövegét. Kíértett szavukból a nagy akarás, hogy ők is ama kiváló szellem ápolására sietnek, mely eddig is annyira jellemezte a helyi tűzharcosok népes családját.

Vitán Zoltán vezetőbizt. közfoglással fogadta bajtársát az új tűzharcosokat és igen szép katonás beszédben vázolta előttük a fogadalomtétel jelentőségét, amely a nyert jogok mellett súlyos kötelezettséget is jelent, egy verbeli tűzharcos számára a hazavai szemben.

A Himnusz hangjaival ért véget a szép ünnepség s utána kedves, bajtársi beszélgetésre ültek össze fehérszettel mellett az új és régi tűzharcosok. (K.)

Kedvezményes utazási igazolványt kapnak az ipari alkalmazottak

A kereskedelem és közlekedésügyi miniszter úr jóváhagyása alapján a MÁV 1942. évi június hó 12-től kezdődő hatállyal a fizetéses szabadságra utazó ipari alkalmazottak 50 százalékos vasuti jegykedvezményének felfüggesztését hatálytalanította és a kedvezményes utalványok kiszolgáltatását ismét engedélyezte. Utazási igazolványok az Ipartestület hivatalában a délelőtti hivatalos órák alatt 9 és fél óra között igényelhetők. A Püspök- és Félix-gyógyfürdőbe, valamint a Rimanóczy gőzfürdőbe kedvezményes jegyek kaphatók, úgy az iparosok, mint hozzátartozók részére, az Ipartestület hivatalában a délelőtti hivatalos órák alatt. Elnökség.

Zakar András
Tihamér püspök élete
ahogyan kortársai látták
Ara fiztve 4, kötve 5 Pengő
Királyi Magyar Egyetem. Nyomda,
kiadása.
Kapható könyvosztályunknál

NAPOK SODRÁBÓL...

NAGYOBB FIGYELMET és főképpen nagyobb nyilvánosságot érdemelne a magyar vidék kulturális megerősítésének kérdésével való foglalkozás. Az utóbbi időben örvéndetesen szaporodik azoknak az újságoknak, folyóiratoknak a száma, amelyek ezzel a kérdéssel foglalkoznak, de még mindig gyenge a hang, amelyen vidéki szellemi központok kialakításáért száll szóra. A Magyar Könyvbarátok folyóiratában, a Diáriumban olvastunk már több érdekes fejtegetést erről a kérdéstről. A napilapok közül legjobban a Felvidéken megjelenők foglalkoznak vele.

Lapunk hasábjain az elmúlt hetekben több cikk jelent meg, amely Nagyvárad szellemi életének pangásával foglalkozott. Tulajdonképpen ez a kérdés is az előbbibe torkollik. Mert a szellemi élet decentralizációja esetén városunk sem maradhat ki azoknak a városoknak a sorából, amelyek gózpontok akarnak lenni.

A többi vidéki városokkal együtt Nagyvárad is érzi a fővárosba összpontosult és összpontosított szellemi élet sokszor zarnoki nyomását és az itteni túlbőség szemben saját vérszegénységét. Erzi a sajtó terén, amikor azt látja, hogy a vidéki sajtó kategóriáját egyformán rühazzák Balmazújvárosra, Karcagra és Nagyváradra, vagy Kolozsvárra és Kassára.

Ugyanez a helyzet az irodalom terén is. Vidéken senki sem akar maradni, mert nincs megfelelő folyóirat, kiadó, nem bír elegendő sullyal a kritika, mert nincs megfelelő sullyal bíró lap. Sikert csak az jelent, ha valaki a fővárosba küzd fel magát. A vidéki irodalmi társaságok felnőttek önképzőkörrel.

És a tudományos élet? Ahol egyetem van, ott még hagyján. Más városokban teljesen hiányzik a tudományos élet. Egyébként a tudományos élet terén is bénító a főváros központosító hatása.

A kérdés a maga egészében egyébként a magyar megújulás kérdése. Azért lassan ki kell alakulnia a segítés módjának. Egy bizonyos: a vidéki városok ebben csak önmagukra számíthatnak.

A JELEK SZERINT perújítás lesz a Jókai-könyvek szerzői jogának kérdéséből. Az ügyet két héttel ezelőtt vetette fel az Egyedül Vagyunk. Legutóbbi számában már számos adatot is közöl a megújítandó per anyagából. Az eddig

Most jelent meg:

Dr. Erőss Alfréd
összeállításában:

Egyház és Élet

erdélyi katolikus évkönyv.

Ára: 6 P.

Beszerezhető a Magyar Lapok Kiadóhivatalánál.

közöltekből megtudtuk, hogy a Grosz-család fondorlatos módon hálózta be a 76 éves nagy magyar író, Jókai Mórt, hogy Grosz Bella és az egész gettóból kikaszolódott család gyalázatosan bánt a karmai közé került nagy költővel, hogy tisztán anyagi érdekekből valóságilag hajszolta, korbácsolta a munkára, hogy még a nagy költő életében magára íratta az összes Jókai-művek szerzői jogát. Megtudjuk azt is, hogy Grosz Bella jelenleg Londonban él és hogy ma is neki jövedelmeznek a Jókai-könyvek. Megtudjuk, hogy Grosz Bella testvére a londoni rádió magyarnyelvű bemondoi: Örömmel olvastuk azután azt is, hogy a kérdést már nem hagyják elaludni és hogy Oláh György képviselő

interpellációt jegyzetett be a képviselőházban a Grosz Bella-ügyben.

Érdeklődéssel várjuk most már ennek a perújításnak az eredményeit, amelyek legjobb meggyőződésünk szerint nem maradhatnak el. Valóban itt az ideje, hogy legalább a jelen elégtétele enyhítse a mult tragédiájának keserűségét.

HATARAINKON MINEDENÜTT fejlődik, érik a vetés. A jó Isten kegyes volt hozzánk és megadta eddig alkalmas időben az esőt, a naptényt, a szelét. Lesz kenyér, lesz takarmány. A gazda nem dolgozott és imádkozott hiába. Gondoljunk azonban arra, hogy számtalan ellenség leselkedik javainkra. Csak nemrég olvashattuk a lapokból, hogy ellenséges léggömböket bocsátanak hazánk fölé. Ezek a kísérletek a termények betakarítása idején gyakoriakká válhatnak.

Fogadalmat ujitottak a nagyváradai cserkészek

Dr. Barcsay Károly elnök az itthoni második frontról beszélt. A cserkész apródok ígérete

Nagyvárad. Saját tud. Színes képtárult élénk szombat délután a Szent László gimnázium udvarán. Cserkész csapatok vonultak fel katonás rendben, pattogó vezényszavakra nagy négyeszetet alkottak: fogadalmatételre állottak fel.

Nyolc iskolának, illetve egyesületnek a csapatai jelentek meg. Ott láttuk a Szent László gimnázium, az állami polgári fiúiskola, a gépipari középiskola, a kereskedelmi középiskola, a Premontrei gimnázium, a Kie, a Kolping és a Bihar-egylet csa-

patait Beniczky László, Puskás Albert, Paál István, Lini István, Arany Paszkál, Sarkady Pál, Motl Pál, Nemes Béla és Kalla Gyula vezető tisztekkel az élén.

Dr. Barcsay Károly vármegyei főügyész, mint vármegyei és városi ügyvezető elnök, Popovics Andor dr pedig mint vármegyei és városi vezető tiszt jelent meg az ünnepégen. Jelen volt Jakó Albert, a Szent László gimnázium igazgatója és Oswald Arisztid a Premontrei gimnázium igazgatója is.

Kezdődik az ünnepség

Puskás Albert tanár vette át a parancsnokságot a cserkészek felett s ő tett jelentést Barcsay dr elnöknek. Majd a cserkész induló eléneklése után Medgyessy Géza IV-es gimnazista jelent meg az elnök előtt és ügyes beszédben engedélyt kért az avatásra.

Ezután Barcsay Károly dr elnök emelkedett szólásra és igen megkapó hasonlatokkal ismertette a cserkész fogadalom jelentőségét. Mint ahogy az épületet is évente kell tatarozni — mondotta — hogy erős legyen és ellenálljon minden külső behatásnak. Úgy kell a cserkésznek is évről-évre felújítani a fogadalmát, hogy erőt nyerjen általa ahhoz a nagy munkához, melyet mint cserkész magára vállalt. A fogadalom tétel ereje a becsület törvényein alapszik: nem kötelező, de aki megszegi az mérhetetlen bünnel terheli a lelkét.

Ma mindenkinék egy kötelessége van — folytatta emelt hangon: hon-

védnek lenni. Ez annyit jelent a cserkész számára, hogy saját elhatározásából sokkal többet kell a köz javára dolgozni, sokkal éberek figyelemmel kell élni az itthoni második frontra mint máskor. Mert az is honvéd, aki az itthoni rendre vigyáz, aki iparkodik, aki igyekszik a gyengébben segíteni, aki takarékos, aki ügyel a rémhírtérjesztőkre és meggátolja a rendbontók nemzetellenes szándékait. Mindenki honvéd ma, aki a haza javára még a főhivatásán kívül egyéb terheket is vállal és azt önként, jószívvel elvégzi.

A munka akkor kezdődik — fejezte be nagyhatású beszédét Barcsay Károly elnök, — amikor másokért akarunk dolgozni. A cserkész pedig erre tesz fogadalmat. A magyarok Istene áldja meg, aki a mai sulyos időkben mindezeket átérzi és e szerint is cselekszik, de verje meg, ha valaki megfedkezne hazájával szemben tartozandó szent kötelességéről.

Fogadalmat és ígéretet tesznek a fiuk

Ezután dr Popovics Andor vezető tiszt vette ki a fogadalmat a fiúkból s az elnök kézszorítással erősítette azt meg minden cserkésznél.

Kedves jelenet volt az apródok ígéret-tétele. Ők még 10 éven aluliak. Fogadalmat nem tehetnek, így körülállták a zászlót s a vezető tiszt fel-

szólítására ígéretet tettek, hogy a cserkész törvényeket szigorúan betartják.

A himnusz eléneklése után díszmenet következett, amit Puskás Albert tanár vezényletére igen fegyelmzett kemény elvonulással hajtottak végre.

Kétszáz főnyi cserkész fogadalomtételénél voltunk jelen, 200 fiatal magyar ifjú tett fogadalmat, hogy többet kíván tenni hazájának szolgálatára, mint azt az egyszerű kötelesség parancsolja, gyöngye erejükből is tudnak még felesleges ajánlani közös célokra. — Vegyének példát az erősebbek!

KISKUN.

Öreg diákok huszéves találkozója

Nagyvárad. Saját tud. Vasárnap tartották 20 éves találkozójukat azok az öreg diákok, akik 1922-ben érettségiztek a nagyváradai premontrei főgimnáziumban. Ez az évfolyam volt az, amelyik lezárta az érettségik sorozatát a nagyváradai premontrei főgimnáziumban. 1923-ban ugyanis a román hatóságok alaptalan ürügyekkel talált ki és megszüntették a gimnázium működését, megfosztották a tanítás jogától a premontreieket, akiknek nagyrésze a zaklatások elől a Csonkaországba ment át, hogy tovább folytassa nemzetnevelő munkásságát.

Az utóljára érettségizettek jöttek össze vasárnap, hogy a mult emlékeit felelevenítsék. Délelőtt a fél 10 óras szetmisér vettek részt, amelyet a volt osztályfőnök, Labancz György premontrei kanonok, a Félix-fürdő igazgatója mondott Evangélium után Szilágyi M. Dózsa perjel rövid szentbeszédet mondott, amelynek keretében megemlékezett a 20 éves találkozóról is.

Szentmise után az öreg diákok meglátogatták a rendházat, az iskolát, tisztelgő látogatást tettek az iskola jelenlegi igazgatójánál, Oswald Arisztidnél, meglátogatták a betegeskedő Leéb Bertalan volt vikáriust is. Az összejövetelen Labancz György volt osztályfőnök rövid beszédet mondott, melyben kérte az öreg diákokat, hogy ápolják szeretettel azt a szellemet, amelyet magukba szívtak diákkorukban. Soha se távolodjanak el azoktól az elvektől, amelyeket ez a tanítórend iskoláiban tanít.

Az öregdiákok részéről dr Pacsay János megyei árvászeki ülnök, öregdiák köszönte meg az atyai intelmeket, köszöntötte a „legjobb“ osztályfőnököt, visszaemlékezett a 22 év sulyos megpróbáltatásaira. Az iskola nevében Arany Paskál h. igazgató köszöntötte a megjelenteket. Az öreg diákok elhatározták, hogy legközelebb 1947-ben a negyedszázados találkozó ismét összejönnek.

Keresztény magyar

keresztény

magyarnál vásárol!

Kitűnő magyar háziasszonyokat nevel a „Bottó Ferenc” gazdasági és háztartási iskola

Kipirult arcú növendékek a tűzhely körül. Sikeresen vizsgáltak a növendékek

Nagyvárad, június hó. Különös örömmel tesszük eleget minden évben a Körös-utcai háztartási-gazdasági-iskola meghívásának, hogy jelenjünk meg a második évfolyam növendékeinek főzõvizsgáján. Nem csak azért, mert a vizsga egészen magyaranyu ételkészítéssel van egybekötve, hanem mert tökéletesen egyetértünk ennek a Magyarországon még nem eléggé elterjedt iskolatípusnak a módszereivel és célkitűzéseivel.

Az érettségizett leányok részére egy-éves, kevesebb iskolázottságúak számára pedig kétéves szaktanfolyamok főfeladata, — mint a most készülő iskolai értesítő előszavában olvassuk: — úgy lelkileg mint gyakorlatilag felkészíteni a leányokat arra, hogy teljes öntudattal és hozzáértéssel szolgálják majd a nemzet nagy erkölcsi és anyagi érdekeit, három főelvet tartva szem előtt:

1. Az anyai hivatásra előkészítve kifejleszteni a leányifjúság lelkében mindazokat a sajátos női tulajdonságokat, amelyek az anyaságra és az otthonteremtésre képesítik őket.

2. Ugy elméletben, mint gyakorlatban sajátítsanak el a növendékek minden szükséges és hasznos gazdasági munkát. Egyszerű és egészséges főzés, a háztartás vezetése, költségvetés, lakberendezés, szabás-varrás, nevelés, csecsemőápolás, gazdasági munkák, kertészet, — s arra az esetre számítva, hogy a háziasszony egyúttal kenyérkereső munkát is kénytelen végezni, gyors- és gépirás, valamint nyelvtanítás alkotják az iskola főbb tananyagát.

3. Helyes társadalmi szemlélet alakítása a leányokban. Fel kell bennük kelteni a nemzeti és szociális felelősségérzetet, a közösségi érzést, a kötelességtudatot a nemzet minden egyes tagja iránt s azt az öntudatot, hogy a magyar nő, ha otthonában a legnagyobb tudással és körültekintéssel, a lehető legteljesebben végzi feladatát, akkor nemzetépítő, honvédelmi munkát végez, amelyért őt is, éppen úgy, mint a férfit, tisztelet és megbecsülés illeti.

Feladat a táblán — kidolgozás a tűzhelyen

Tulajdonképpen minden leánynak el kellene végeznie ezt a tanfolyamot, még abban az esetben is, ha tudományos, vagy művészi pályára készül. Mert az anyai és háztartási feladatok végzését a nő nem háríthatja el magától. Szerencsétlenségnek kell tekinteni, ha ezeket a kötelességeket valamilyen okból nem teljesítheti.

Az iskola legfontosabb tantárgya kétségtelenül a főzés. Azért az évvégi vizsgáknak a növendékek ezirányú képességeiről tanúságot tevő része a legkiemelkedőbb jelentőségű.

Szombat délelőtt tíz órakor kezdődött meg a most végző tíz leány vizsgája. A tételeket a konyha falán lévő nagy táblára írta fel a konyhaművészet tanára: Bihari Lajosné jáászói Skonda Erzsébet. Érdemesnek találjuk ideiglatni a feladatokat:

1. Bemutató forrázott tésztából. 2. Bemutató rizeből. 3. Bemutató parakból, (ami annyit jelent, hogy a növendéknek forrázott tésztából, rizeből, parajból annyi változatot kell elkészítenie, amennyit csak tud.) 4. Francia saláta, aszpic, májpástétom. 5. Kenyér, apró

sütemény. 6. Brios, citrom-fagylalt. 7. Ebéd: husleves, fõthús, koszmétemártás, újlurgonya, palacsinta. 8. Gombas palacsinta, rántott borjú, borsó főzelék. 9. Sónkás fánk, citromos borjuszélet, burgonyalabdacs, madártej. 10. Halászlé turóscsusza.

A növendékek azonnal hozzáláttak az iskola által előre beszerzett anyag beosztásához és a pontos költségvetés elkészítéséhez. Majd megkezdődött a fő-

zés. Kedves látvány volt a tíz fehér fejkendőes csinos fiatal leány, amint némi izgalommal, de azért a biztos tudás határozottságával nekiperultan sürgött-forgott, potyolt, vagdalt, habart, hámozott, kévert, kavart, süttött-fõzött a hatalmas tűzhelynél és a palyolat-tiszta asztalokon. Minden mozdulatuk komoly szakértelmet gyakorlati tudást és fejlett érzéket árult el.

Miért nem tanulnak háztartást a nagyváradai leányok?

Mialatt a nyersanyagok lassan haladnak a jobb-nál-jobb ételekké való átalakulás felé. Horváth Ilona igazgatónõ vezetésével kis körstétát végeztünk az intézetben. Megtudtuk, hogy az idén 46 növendéke volt az iskolának, jóval több, mint a tavalyi iskolai évben. Fõként anyaországbeli földbirtokos-leányok mutatnak érdeklõdést az iskola iránt, míg különösen a nagyváradiai aránylag csekély számban vannak képviselve, amibõl a város fiatal nõtársadalmának helytelen irányu nevelésére lehet következtetni. A növendékek közül harminc bennlakó, a többi vidékiek családoznál helyezkedtek el. Mindnyája nagy kedvvel és buzgalommal tanultak és dolgoztak az év folyamán s a családias érzés, a nõi

hivatástudat annyira megerõsödött bennük, hogy bátran lehet állítani: a gyakorlati ismeretek elsajátítása mellett lelkileg is jól felvértezett indulhatnak neki az életnek. Két növendék: Horváth Klári és Rácz Zeuzsa máris gyûrûs menyasszony. Rövidesen megyes az esküvõjük...

Az udvaron, kedves, árnyas helyen, virágos kertektõl körülvéve az elsõ évfolyam növendékeinek egy csoportja kézimunkázott szorgalmasan. A varrás és kézimunkázás szintén igen fontos tantárgy. Egy másik csoport, mint megtudjuk, az intézet más helyén lévõ nagy kertjében munkálkodik reggel hat óra óta már... Az udvar végében mosókonyha egy egész sor tekenõvel, ahol a

leányok maguk végzik ezt a nehéz háztartási munkát is, hogy átessenek a gyakorlati kiképzés minden állomásán. A mosókonyha mellett vasalószoba, megfelelő berendezéssel a leányseleg vasalótudományának kialakítására. Hátul kis gazdasági udvar aprójószág-tenyésztés céljaira. A háztartási és gazdasági tevékenységnek ebben az ágában is minden jó háziasszonynak járatosnak kell lennie...

Visszatértünk az épületbe s megtekintünk egy tantermet, ahol az elméleti oktatás folyik. Az általános műveltség szükséges ismereteit sem hanyagolja el az intézet tanterve. Irodalom, művészet, társadalomtudomány, egészségügy — ezek a tárgyak dr. Kovács Sándorné ügybuzgalmára és szak tudására vannak bízva, aki egyébként is sokat fáradozik a növendékek nevelése érdekében. Egy másik teremben varrógének, írógépek: a gyakorlati oktatások eszközei. És odébb egy bölcsõ, benne csecsemõ-nagyságu baba, amelyen a növendékek a csecsemõgondozás alapmereteit sajátítják el.

Közben elmúlt 12 óra: a konyhán már végefelé járt a főzés művelete.

— Még egy óra. — hangzott a parancs, — és minden ételnek tálalásra készen kell lennie.

A leányok az utolsó simításokat végezték, egyesek már megkezdtek a tálalást. S egy órákor gyönyörűen megterítették az asztalokat az igazgatói iroda melletti nagy teremben. A teljesítmény, amit felmutattak, valóban szemkápráztató volt. Forrázott tészta elkészítésének 11 változatát mutatta be az egyik leány; a másik tízféle rize-ételt, a harmadik nyolcféle paraj-ételt készített. S a magyar és francia konyha remekei a feladott tételek meghatározásai szerint pompás változatosságban sorakoztak az

ZSIDÓ VICCEK

születnek közöttünk, élnek, virágzanak, hódítanak és meghalnak. A viccek sorozata még sem szünetel egy pillanatra sem, mert mindig újabbak születnek, mindig újabbakat indít el a közöttünk élő zsidóság s mi a legszolgáib módon vállalkozunk arra a szerepre, hogy terjesszük őket.

— Elmondok egy zsidó viccet, — halljuk lépten-nyomon. S azután következik valamilyen erőltett szójáték, vagy izléstelen gúnyolódás, természetesen mindig Hitler, vagy Mussolini rovására, sokszor azonban a magunk vezető férjait sem kímélik meg. Néha megjelennek ezekben a viccekben az angol-szász nagyságok is, mint a bölcsesség, a biztos és fölülnyes nyugalom és végső győzelmi tudat mintaképei. A zsidó mindig szerepel, természetesen a legkedvezőbb színekben.

A viccmondó rendszeren még a mese előtt siet kijelenteni, hogy: „fene a huncut zsidóját, milyen ravaszul becsomagolja a propagandáját; bizony, komisz egy kicsit, de roppant szellemes!”

A vicc tehát „roppant szellemes.” Tudjuk róla, magunk is bevalljuk, hogy zsidó vicc, hogy propaganda, hogy komisz, destruktív és... mégis terjesztjük, mégis beállunk a zsidóság bünszövetkezetébe kiszolgálónak. Olyan eszközt adunk magunkban a zsidóságnak, amely minden más eszköznél jobb és többet ér. Nem rádió, nem lemez, nem újság, nem könyv terjeszti a bomlasztás legeredményesebb fajtáját, a gúnyolódó viccet, hanem az élõszó. Vég nélküli láncban él minden zsidó vicc a nagy közönség ajkán és megfertõz mindent és mindenkit, amivel és akivel érintkezésbe jön. Mert

valami mindig megmarad és megragad a leggyalázatosabb viccbõl is!

Hála Istennek, olyan esetekkel is találkozunk már, amikor határozott figyelemzetéssel veszik el a mindenáron viccet mondani akaró kedvét a szellemeskedéstõl. Vannak már olyanok is, akik kimondják õszintén: nem kívánok zsidó viccekre, zsidó szellemességre, zsidó lebújók, klubok, kávéházak sehonai betyárjainak ötleteire. De még mindig túlnyomó azok száma, akik bõrgyú kritikálansággal vesznek és adnak át mindent.

Pedig nem nagy meggondolás kell annak belátásához, hogy minden egyes zsidó viccel magunk alatt vágjuk a fát, magunkat gyalázzuk, becsméreljük és a zsidó fensõbbséget hirdetjük. Nem nehéz belátni azt, hogy talán éppen egy ostoba zsidó vicc elmondásának percében német és olasz katonák, magyar honvédek adják életüket a zsidó világuralom elleni nagy háborúban. Azok a nagy férfiak, akik állandóan a leggyalázatosabb zsidó viccelõdés pergõtüzében állnak, évek óta minden percüket, erejük, tehetségük minden csõppjét arra áldozzák, hogy gyõzelmesen megújíják Európa népeinek szabadságharcát s közben fertõzõ zsidó patkányok undok fészkelõdésének tesszük ki õket. Mert ez a zsidó viccek lényege! Ezt jelenti a bõrgyú felelõtlenéssel hangzatosított szellemesség!

Ha már mindenáron zsidó viccre fáj a közönség foga, akkor szolgáljuk ki igazán a mai helyzetnek megfelelõ zsidó viccelkkel. Olyanokkal, amelyekben mi nevetünk rajtuk. Olyanokkal, amelyekben a zsidó rajtaveszt és mi igazán, szívbõl nevetünk csõdöt mondott

bölcsességén. Az eddigi zsidó viccekre fordított fáradság felével nagyszerû eredményeket érhetnénk el. Az egyik vicc, mondjuk, így kezdõdnék: Kohn és Grün az aknamezõn „dolgoznak”. Azt mondja Grün... Vagy. Schwartz strómanjával a bíróság elõtt áll. Amikor a bíró az egyik tanut hivatja, Schwartz kétségbeesetten felkiált:... Vagy. Keresztelkedésre jelentkezik Blau a következõ szavakkal: Szeretnénk azokon a bizonyos formáságokon minél hamarabb túlesni, mert sürgõs szükségem lenne a keresztelvéltre. A lelkész a sürgõsre így felelt:... Vagy: Steiner Komlóssá végigmegy egy szombati napon Várad utcáján és keserûen felsõhajt: aj, niszta, hol vannak a régi szép idõk! Mire Komlós ingerûlten így felelt:...

S ha már mindenáron nemzetközi viccet akarnak, akkor kezdjék Churchill, Roosevelttel, Csangkaisikkel, Rooseveltnével és a többiekkel. Van elég mulatságos, ferdelelkû, betegagyú, torz alak a zsidó-, bolsi-, demo-liberális fronton. Még nálunk, az elmúlt évtizedek politikai kõvületeiben is találhatunk ásatag-nagyságokat, akiket borotvaeslre fenhetik vicces szellemességüket.

A zsidó viccek mai formájának azonban meg kell szünnie. Véget kell vetni a zsidó gyalázkodás és fertõzés eme hitvány formájának. Aljanak sarkukra az õntudatos, józan magyar emberek és utasítsák vissza a hitvány zsidó szellemességnek minden próbálkozását, bárkitõl eredjen is az. Valakit csak egyszer kell leinteni s ha szükséges, megszágyeníteni. Többet nem fog elõttnk, de még mások elõtt sem zsidó viccet elmondani.

Polyák István.

asztalokon. Az igazgatóság alkalmat adott, hogy meggyőződést szerezzünk az ételek ízletességéről is, ha meg is haladta teljesítőképességünket, hogy minden egyes konyhaművészeti készítmény inyesmesterségi színvonalát személyes tapasztalat alapján megállapítsuk, a kóstolásban segédkező vendégek véleményére is támaszkodva nyugodt lélekkel állíthatjuk, hogy minden növendék kiváló szaktudásról tett tanubizonyosságot, ami egyttal az iskola kifogástalan munkáját is dicséri.

Azzal az érzéssel távoztunk a háztartási iskolából, hogy ezt az intézetet fejleszteni kell és alkalmassá kell tenni a növendékek szűzainak befogadására.

(j. b.)

Sikeresen érettségiztek az állami gépipari középiskola növendékei

(Saját ad.) A m. kir. állami gépipari középiskola érettségi vizsgái befejeződtek. A vizsgán Szemlány László, a budapesti m. kir. szövőipari iskola igazgatója elnökölt, dr. Baintner Ottó miniszteri osztálytanácsos, az iparügyi minisztérium képviselőjének társelnöke mellett.

A vizsgára jelentkezett 15 tanuló közül 11 növendék sikerrel érettségizett s jelesen érett lett Fehér Ferenc, Galló János és Hollósy György, jól érett Kertész László és Szeőke László, érettnék nyilváníttatott Gavrillette Ernő, Kishonthy István, Nagy Ferenc, Popovics János, Topa Imre és Szász Nándor. Négy növendék javító vizsgára lett utasítva.

A vizsgára kiküldött miniszteri megbízottak különös elismerésüket fejezték ki az érettségín látottak és hallottak felett, megemlítve azt a nagy haladást, amelyet az elmúlt évben a tanulók a multhoz képest elértek.

Évzáró ünnepély a szakirányú iparostanonciskolában

(Saját tud.) Bensőséges ünnepség keretében zárta le a tanévet az állami szakirányú iparostanonciskola.

Két helyen is folyt az ünnepség, mert a fiú és leány tagozat ma még két különböző épületben működik. A fiúiskolában Török László római katolikus hitoktató mondott magasztaló beszédet, kérve az ifjúságot, hogy a tizhónapi nevelői munkát a vakációban is tartsák szem előtt.

A jutalmazásokat mindkét helyen Madarassy Gyula igazgató osztotta ki meleg hangú beszéd kíséretében.

A tanulók szavatai és búcsúszavai egészítették ki a szép műsort, majd a Magyar Hísekegy hangjaival zárult az ünnepség.

Felhívás

A Baross Szövetségben működő szakosztályok:

Hétfő este 7 óra folyó hó 22-én Tüzelőanyag kereskedők.

Hétfő este 7 órakor folyó hó 22-én Kistextil kereskedők.

Kedd este 7 órakor, folyó hó 23-án Podrasz és borbély.

Kedd este 7 órakor, folyó hó 23-án: Termény és liszt.

Kérjük fontos áruellátási ügyben megjelenni.

Elnökség.

Milyen vasuti utazási kedvezmények vannak érvényben?

Fontos tájékoztató az utazóközönség számára

A Magyar Tud. jelenti: A vasuti személydijszabási korlátozásokról kiadott rendeletek a tájékoztatás szempontjából bizonyos nehézségeket okoznak. Ezért a félreértések elkerülése végett a MÁV. értesíti az utazóközönséget, hogy ezidőszent az alábbi kedvezmények nem esnek személydijszabási korlátozás alá, tehát érvényesek: díjzabálsruű kedvezmények: bérletjegyek - a balatoni és vellecentavi havi vonalbérletek kivételével. Havibérletjegyek, féláru havibérletjegyek, tanuló havibérletek, munkás hetijegyek, munkás menetjegyfüzetek, társasutazási kedvezmények, ha külföldön kerülnek kiadásra, végül csoportosan utazó me-

zőgazdasági-, szőlő- és erdőmunkások, földmunkások, kőbánya és útépítő munkások menetkedvezménye. Díjzabással összefüggő egyéb érvényes kedvezmények: mérsékelt áru havi bérletjegyek egyes külön megjelölt szakiskolák növendékei részére, körzeti tanonciskolák látogatására kötelezett tanoncok kedvezménye, mezőgazdasági munkások és szegődmenyes gazdasági családok utazási kedvezménye, végül az ipari, kereskedelmi és hányászati munkavállalók fizetéss szabadságidejére engedélyezett kedvezmény. Minden egyéb itt fel nem sorolt utazási kedvezmény továbbá intézkedésig szünetel. (Magy. Tud.)

Kik igényelhetnek befőzési cukrot?

A hivatalos lap szombati számában rendelet jelent meg az 1942. évi befőzési cukor kiutalásáról. A rendelet értelmében minden olyan személy, aki 1930. évi január 1. után született, 2 kilogramm befőzési cukrot igényelhet. Azok az ingatlanulajdonosok és egy évnél régebb idő óta hasznabérlők, akiknek földieperből, ribizliből, málnából, cseresznyéből, meggyből, körtéből, birsalmából, kajszi- vagy őszibarackból külön-külön vagy összesen legalább 3200 négyszögöl termő gyümölcsifélék eladásával üzletszerűen nem foglalkoznak, legfeljebb 20 kilogramm befőzési cukor vásárlására jogosító engedélyt igényelhetnek.

Azok az ingatlanulajdonosok, akik gyümölcsbefőttek és gyümölcsifélék eladásával üzletszerűen foglalkoznak, 20 kilogrammnál nagyobb mennyiségű befőzési cukor vásárlására jogosító engedélyre tarthatnak igényt, ha községi bizonyítvánnyal igazolják, hogy a gyümölcsifélek, illetve gyümölcsifélek készítéséhez megfelelő felszereléssel rendelkeznek és hogy azok előállításával, illetve eladásával a multhban is foglalkoztak.

A Gyümölcsstermelők Országos Egyesülete javaslatára olyan termelők is kaphatnak vásárlási engedélyt, akik a multhban gyümölcsbefőtt és gyümölcsifélek előállításával nem foglalkoztak, ha hiteltérdelemmel igazolják, hogy azok készítéséhez szükséges felszerelésével rendelkeznek.

Az az ingatlanulajdonos, akinek 3200 négyszögölnél kisebb területű termő gyümölcsöse van és a Gyümölcsstermelők Országos Egyesülete valamelyik taggyeületének tagja, legfeljebb 15 kilogramm befőzési cukor vásárlására jogosító engedélyt igényelhet.

Mindazok a tan- és nevelőintézetek és szegényházak, amelyek évenként kilenc hónapnál hosszabb időn át legalább tíz személynek étellemezést nyújtanak, 1942. június 27. napjáig befőzési cukor vásárlására jogosító engedély iránti kérésüket közvetlenül a közellátásügyi miniszterhez terjeszthetik elő. Igazolniok kell azonban hatóságilag azt, hogy az 1941-42-ik évben kilenc hónapnál hosszabb időn át havonta átlag hány személynek nyújtottak ellátást.

Szerdán kezdődik a diftéria elleni oltás

Nagyvárad thj. város polgármestere 27194-1942. Pgm. szám alatt a következő hirdetményt adta ki:

Értesítem a közönséget, hogy a két éves gyermekeknek a 246600-1937. B. M. sz. rendelettel előírt kötelező diftéria elleni védőoltása 1942. évi június hó 24-én reggel 8 óratól megzakítás nélkül este 6 óráig történik.

A városnak a Körös folyótól északra eső (Olaszi, Szőlőhegy) lakók oltása a Mikszáth Kálmán-ut 16. sz. alatt lévő Jvoda épületben, a városnak a Körös folyótól délre eső részén (Ujváros, Csillagváros, Velence, Őszi) lakók pedig a Rulikovszky-ut 4. sz. alatt lévő Zöldkeresztes Egészségházban történik.

Oltás alá kerül minden gyermek, aki 1940. évi március hó 1-től 1941. évi

február hó 29-ig született, továbbá mindazon idős gyermekek, akik bármilyen ok miatt még ezideig diftéria ellen első ízben beoltva nem lettek. A szülők a gyermekeket megfürdetve, tiszta ruhában kötelesek az oltás helyére vinni. Amennyiben valamely gyermek magánorvos által diftéria ellen már beoltatott, ezt a körülményt megfelelő magánoltási bizonyítvánnyal igazolják az oltás helyén igazolni tartoznak.

Felhívom a közönség figyelmét arra, hogy a torlódások elkerülése végett lehetőleg még a délelőtti órákban jelentkeznek a fennevezett helyeken. A gyermekek születési anyakönyvi kivonatát (keresztlevét) mindenki hozza magával.

Nyomatékosan figyelmeztetem a közönséget, hogy az oltásról való indokolatlan elmaradás kihágást képez és a 246600-1937. sz. rendelet 35. §-a értelmében 600 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetettik, ezért, amennyiben az oltáson való megjelenés valamely ok (súlyos betegség, elköltözés, th.) miatt akadályokba ütközik, ezt a körülményt, ugyanis az oltás helyén, hiteltérdelemmel módon igazolni kell. Nagyvárad, 1942. június 20. Dr. Soós polgármester.

Kerékvártókat keres a Munkaközvetítő Hivatal

Mindazon bognár iparosok (kerékvártó), akik elhelyezkedni kívánnak, írásbeli ajánlataikat a legrövidebb időn belül a m. kir. állami Munkaközvetítő Hivatalnak adják be.

Az ajánlatokban, amelyek saját kezűleg töltendők ki, megadandók a következő adatok: név - születési hely, év, hó, nap - vallás - családi állapot, gyermekek száma, kora, neve - foglalkozás, tapasztalat, az alkalmazások helye, minősége és időtartama - állampolgárság - apja neve és vallása - anyjának neve és vallása - feleségének neve és vallása - pontos postai lakcím. Név vagy válásváltogatás esetén a régi is feltüntetendő.

Gazda és Szövetkezeti napot rendeznek Nagyváradon

A „Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség Nagyváradon a Református Kulturház nagytermében 1942. június hó 24-én, szerdán délelőtt 10 órakor gazda- és szövetkezeti-napot rendez.

Az ünnepség programja:

1. Himnusz; előadja: a Magyar Dalkör.
2. Elnöki megnyitó; elmondja: Mayer János v. földművelésügyi miniszter, a Falu-Gazdaszövetség elnöke.
3. Üdvözlő beszéd; mondja: Cziffra Kálmán dr. főispán.
4. Ünnepi beszéd; tartja: Bárczay János m. kir. földművelésügyi államtitkárs.
5. A mezőgazdasági termelés folytonosságának biztosítása; előadja: Krúdy Ferenc, a Falu-Gazdaszövetség ügyvezető alelnöke, országgyűlési képviselő.
6. A falu és a szövetkezeti mozgalom; előadja: Tar Ferenc kiisbirtokos.
7. Nemzetépítés és országrontás; előadja: dr. Markovits Kálmán földbirtokos.
8. Hozzászólások.
9. Határozati javaslatok; előterjesztő Szekeres László dr. m. kir. gazdasági főtanácsos, a Falu-Gazdaszövetség ügyv. igazgatója.
10. Szózat; előadja: a Magyar Dalkör.

A megtartandó Gazda- és Szövetkezeti Nap nagyváradai ünnepségére, mint értesülünk, Antal István miniszter is Nagyváradra érkezik. A miniszter a Református Kulturház nagytermében fogja nagy érdeklődéssel várt előadását megtartani.

Hirdessen a Magyar Lapokban

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
SZABADKA DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félre 15, egy óra 250 pengő
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72301.
 Kéziratokat nem adnak vissza.

TOVÁBB JAVUL A SZENTATYA ÁLLAPOTA. Rómából jelentik (MTI.) A NTL. jelenti: A pápa egészségi állapota tovább javul. Hétfőn valószínűleg megtartja a sürgős magánkihallgatásokat.

Melegen fogadta Szabadka a kormányzóhelyettes hitvesét, Szabadkáról jelentik: (MTI) Szabadka városa rendkívül melegen és lelkesen ünnepelte a kormányzóhelyettes hitvesét, kétnapos szabadkai látogatása során. A Főméltóságú Asszony szombaton részt vett a vasutasok MANSz csoportjának alakuló közgyűlésén, majd este megjelent a színházban tiszteletére rendezett előadáson. Vasárnap délelőtt a délvideki MANSz csoportok diszgyűlésén vett részt. A Főméltóságú Asszony vasárnap délután visszautazott a fővárosba.

KÓRHÁZBA VONULT A DÁN KIRÁLY. Kopp-nhágából jelentik (A Német Távirati Iroda jelenti: A már két hete ágyban fekvő dán király állapota továbbra is kielégítő. Minthogy a sárgaság még nem tűnt el, a király vasárnap kórházba vonult, hogy további vizsgálatnak és kezelésnek vessen magát alá.

Ünnepélyesen nyitották meg a velencei nemzetközi művészeti kiállítást. Velencéből jelentik: (MTI) Vasárnap ünnepélyes kéretek közt nyitották meg a nemzetközi művészeti kiállítást az olasz király és császár jelenlétében. A megnyitáson jelen volt a római magyar követ is. A megnyitás után az olasz uralkodó kíséretével megtekintette az egyes csarnokokat. Hosszasan időzött a magyar csarnokban is és legmagasabb elismerésének adott kifejezést a látottak felett. Magyarországon kívül Németország, Svájc, Svédország, Spanyolország, Bulgária, Románia, Szlovákia, Horvátország és Dánia vettek részt a kiállításon.

LAVAL HÉTFŐN ESTE BESZÉDET MOND. Vichyből jelentik (MTI.) Az OFI jelenti: Hivatalosan közlik, hogy Laval miniszterelnök hétfőn este 8 órakor fontos beszédet mond, amelyet a rádió is közvetít.

Sikeresen szerepeltek Weimarban a magyar levétek. Berlinből jelentik: (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: A Weimarban folyó ifjúsági szellemi olimpiás keretében megkezdődtek az ifjúsági, irodalom, sajtó és filmügyek megbeszélései. A résztvevő 14 nemzet közül a magyarok tették a legtöbb javaslatot, amelyek nagyrészt elfogadták. A magyarok igen nagy sikerrel szerepeltek a sajtó kiállításon, valamint a zenei versenyeken.

NÉGY EMBER BELEFULT A NYIREGYHÁZAI SÓS-TÓBA. Nyiregyházáról jelentik (MTI.): Szombaton este a nyiregyházi Sós-tó fürdőző közönsége észrevette, hogy a tó közepén lévő szigetről négy férfi egy szénával megterakott csónakkal megindult a part felé. A csónak nem sokkal később felborult és mind a négyen a vízbe fulladtak.

Olvasa és teressze a Magyar Lapokat!

További tárgyalások a kereskedelem képzéséhez kötéséről szóló törvénytervezettel kapcsolatban. A Magyar Tudósító jelenti: Hónapokkal ezelőtt az érdekképviseletek megkapták a kereskedelem képzéséhez kötéséről szóló törvényjavaslat tervezetét véleményezés és hozzájárulás végett. A miniszterium akkor arra kérte az érdekképviseleteket, hogy észrevételeiket lehetőleg három hónapon belül tegyék meg. Az elvi állásfoglalás a legfontosabb elvi érdekképviseletek részéről meg is történt, részletekben azonban ez érdekképviseletek még nem tárgyalták le a tervezetet. A miniszterium most a háromhónapos határidőt meghosszabbította, hogy az egyes kereskedelmi testületeknek módjukban legyen a kérdéssel részleteiben is foglalkozni.

ÉRETTSÉGI VIZSGAEREDMÉNYEK A DÉLÉRDÉLYI MAGYAR KÖZÉPISKOLÁKBAN. Aradról jelentik (Bud. Tud.) A romániai, illetve délerdélyi magyar középiskolákban a 1941-42. tanév befejeződött. A gyulafehérvári Majláth-főgimnáziumban 12 tanuló járt a VIII-ik osztályba. Ezek közül a román vizsgáztató bizottság 5-öt engedett át az érettségire. A nagyenyedi Bethlen-kollégiumban 7-en jelentkeztek érettségire, ezek közül ugyanez a román vizsgáztató bizottság csupán 3-at engedett át. Az aradi katolikus főgimnázium VIII. osztályában 15 tanuló járt, akik közül 9-et nyilváníttak érettségire. Ugyancsak most tartotta a brassói római katolikus főgimnázium évvizáró ünnepélyét.

Külkereskedelmi forgalmunk a meg nem szállt Franciaországgal. A Magyar Tudósító jelenti: Franciaország meg nem szállt részével a külkereskedelmi forgalom a Vámpolitikai Központ jelentése szerint, 1941. folyamán is csupán alkalmi kompenzációs üzletekből állott, természetesen szűk keretek között. Az 1941. évi behozatalnak két döntő tétele volt a raffiahármas és az alumíniumöntvény. Ezenkívül még a kaucsukárutak, természetes foszfátot, kisebb mennyiségű illóolajat, foszfort, gépet, autómobil hoztunk be.

Két évi börtönbüntetésre ítélték egy sikkasztó postaalkalmazottat

Nagyvárad. Saját tud. Sulyos váddal terbelten állott a törvényszék hármas büntetőtanácsa előtt hétfőn délelőtt Bakso József ideiglenes postai kicserítő szolgálja. A megtévedt ember az év unárcius és május havában mintegy 40 expressz levelet felbontott és a benne talált 35 pengő elsikkasztotta abból a célból, hogy azt itálra költse. A bűnhalmazatot tetézte azzal, hogy a kézbesítés végett átvett 18 egyén katonai behívóját a levelekkel együtt részben állapotban egy Kálvária-utcai jégverembe eldobálta.

Amikor hivatalfőnökei az ügyet megtudták, azonnal elbocsátották állásából, majd jelentést tettek a rendőrségnek, ahol kihallgatása után előzetes letartóztatásba helyezték. A királyi ügyészség 4 rendbeli hivatali sikkasztás és a hadviselés érdekei ellen elkövetett büntetés címén emelt vádat Bakso József ellen.

A törvényszék a tanúk kihallgatása után megállapította, hogy a vádlott féltékenységre és áldatlan családi állapotja miatt szállt el. Dr. Sulyos László

Korona Filmszínházban
 Hétfőn utoljára: **Ma, tegnap, holnap**
 Keddtől: **„JUAREZ“** Bette Davis és Paul Muni.

Modern festett **BUTOR** olcsón kapható **Mezeinél**
 Szabadság-utca 12. Halók, kombinált szobák, előszobák, konyhák.

HACHA GONOSZTEVŐNEK NEVEZTE BENEST. Prága (MTI.): A Taborban tartott nagygyűlésen, amelyen részt vett a kormány több tagja, felolvasták Hacha elnök üzenetét. A szónokok megbélyegezték Benesnek üzemelt. Hacha elnök üzenetében ezeket írja: Felelőségre vonják majd azokat a cseheket, akik az angolokkal, az amerikaiakkal és a szovjettal szövetséget kötöttek. Cseh és Morvaországban romlás idézzenek elő ezeket a gonosztevőket, elsősorban Benest, mindörökké kizárják a cseh népből.

Hirdetés. Nagyvárad thj. város polgármestere 1420-1942. szám alatt a következő hirdetést adta ki: Nemes József Alsókörsőoldal 6. sz. a. lakos a Velencei vasúti hídnál lakik, átjárási engedélyt kér. Erről a kérdéses t-tek körül lakó szomszédokat, általában a közönséget azzal a felhívással értesítem, hogy mindazok, akik a tervezett ladik átjárás ellen bármilyen kifogást akarnak tenni, azt a városháza II. em. 23. sz. al. 1942. június 27-ig írásban előterjeszhetik. Nagyvárad, 1942. június 9. Dr. Varga László s. k. tanácsnok.

TEMETÉS. Farkas Gábor postafőfel. lenőr 50 éves korában elhunyt. Temetése kedden fél 5 órakor lesz a Haller kápolnából. Erdélyi „Concordia“

Kommunista letartóztatások Svájcban. Zürichből jelentik: (MTI) Az OFI jelenti: A svájci rendőrség szerdán letartóztatta Brunner Ottó és Humbert Gyula kommunista vezéreket. Azzal vádolják őket, hogy kísérletet tettek a betiltott kommunistapárt újjászervezésére.

Egy hét az anyakönyvek tükeiben

SZÜLETÉS. Ridy Károly gazdálkodó fia József, Károly. Kisbora Pál földműves leánya Ilona. Kovács Imre MÁV kocsirendező leánya Margit, Eleonóra. Antal Sándor autófúvarozó fia József. Nagy István asztalossegéd leánya Anna. Balogh Imre MÁV. kocsimester fia Géza. Nagy György István szobafestősegéd leánya Ibolya. Szabó István asztalossegéd leánya Ilona. Löwi István kereskedősegéd leánya Anna, Lilla. Göcz József kisbirtokos leánya Ilona. Pap Károly cipészsegéd fia László. Tróznay Jenő m. kir. hadnagy leánya Margit. Kasza Pál t. sz. szakaszvezető fia Pál. Weisz Ábrahám kereskedősegéd fia László. Magyar Gábor erdőkerülő fia Sándor. Balajti Győző Ferenc kereskedő fia Győző. Dr. Szilágyi Béla tanár fia Szabolcs, Béla. Somle György szerelő segéd leánya Éva, Katalin. Tyepák József gyárimunkás fia József. Kiss Sándor földműves fia Sándor. Petka József asztalossegéd leánya Mária, Magdolna. Friedmann Emil magántisztviselő fia Zoltán, György. Bernát László kereskedő leánya Juliánna. Szabó József városi iroda segéd tiszt fia József, András. Glück Izidor utazó fia Tamás. Szabó József szövősegéd fia Béla. Kis János villamoskalauz fia János.

HAZASSÁG. Grosz István kereskedelmi alkalmazott és Molnár Katalin. Czerczer Péter padló- és faburkoló segéd és Tirb Flóra. Bartók József MÁV kapus és Kurta Ilona. Barra Sándor szőrmegyári munkavezető és Anka Juliánna. Szöllősi Mihály Antal fűszerkereskedősegéd és Schlachter Mária. Tóth István asztalossegéd és Balla Mária. Kővári József Sándor munkás és Biró Ilona. Robicek Ferenc kereskedő és Groszman Gizella.

HALÁLOZÁS. Bálint Géza Dezső 38 éves. Danka Károly 10 napos. Kezsi Mária 10 napos. Kiss László 77 éves. Phil Józsefné sz. Klein Mária 28 éves. Mátyás Péter 2 hónapos. Szivok András 50 éves. Marján István 21 hónapos. Blau Sámuel 88 éves. Kovács János 3 hónapos. Munkácsi Mártonné sz. Baróti Teréz 62 éves. Özv. Sebestyén Jánosné sz. Szilvássy Róza 75 éves. T. Nagy István 28 éves. Nagy Ibolya 19 óra. Altenberger Ferenc 58 éves. Bárány Lipótné sz. Schwartz Gizella 67 éves. Horinkár Mária 8 hónapos. Ruszu Rodika 4 hónapos. Bencsik Gábor 4 hónapos. Kiss Istvánné sz. Király Erzsébet 28 éves. Bügler József 57 éves. Balogh Lászlóné sz. Szeep Mária 58 éves. Takács József 16 nap. Tóth Zsigmond 62 éves.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Cserkészavatás a Szent László gimnáziumban

(Saját tud.) Cserkészavatás és fogadalomtételi ünnepség volt szombaton délután a Szent László gimnázium udvarán. A Szent László gimnázium, áll. polgári fiúiskola, kereskedelmi fiúiskola, áll. gépipari középiskola, premontrai gimnázium, Keresztény Ifjúsági Egylet, Kolping Legényegylet és a Bihar Egylet cserkészcsapatai tettek fogadalmat. Az ünnepségen Dr. Barcsay Károly vármegyei ügyvezető elnök mondott magaszózatot.

Az ünnepség után cserkésztszti megbeszélés volt dr. Barcsay Károly elnöke alatt.

Vasárnap délután rendezték meg a szalacsi leventék kertünnepélyüket

(A Levente Hírközpont nagyváradi munkatársa jelenti Szalacsról.)

Vasárnap délután a szalacsi Levente Egyesület nagyszabású kertünnepélyt rendezett, melyet táboriünnep követett.

Levente fáklyás staféta vezette be az ünnepséget, amely a falu Országzászlójához futott. A Szózat után Perpák János esperes-plébános, az ifjúság nagy barátja mondott mély hazafiasságtól lelkes fogadóbeszédet, majd Lakatos Klára óvónő, Leánylevente parancsnok szavalt a „Lesz feltámadás” című versét. A leányleventék indulója után a fiatal agilis parancsnok „Mire várunk” orkesztikáját adták elő a leányok sok bájjal és felkészültséggel. Lakatos Anna szép szavalata után Hangyási Lenke magyar szólamát tapsolta meg a szépszámú közönség. A mozdulat és szavaló kórus „Alleluja” újból a parancsnok sokoldalúságát dicsérte. Gyóni Géza „Csak egy éjszákára” című költeményét Bertalan József adta elő sok drámai erővel, a szavaló minden rutinjával. Apró leányleventék szavalt a táncbemutatója után leányok és fiúk közösen adták elő a „Malac” című egészséges humorral teli bohózatot. Széles mosollyal derült a hangulatot keltő vídamságon a publikum. Ráczi Gizi és Dienes Rózi leányleventék szavaltak ezután, majd Mihályi Zoltán ref. tiszteletes záróbeszédet következett. A Himnusz hangjai zárták le a felejthetetlenül szép és kedves ünnepséget.

Pécset megépül a sportstadion

A Magyar Tudósító jelenti: Pécs város törvényhatósági bizottsága még tavaly a város sportstadionja részére nagyobb telket adományozott. A sportstadiont a pécsi Egyetemi Atlétikai Clubnak a rendelkezésére bocsátották, azzal a megszorítással, hogy annak területét a KISOK is használhatja. Az ajándékozásra a kultuszminiszter kiltatásba helyezte, hogy a stadion fokozatos kiépítésétől gondoskodni fog. A város újabb határozatával kijelentette, hogy a sporttelep létesítése érdekében a város polgármestere által elfogadott tervek elmozdítását követően, amit az engedélyezés kelte tudomásul vett.

SPORT

Ötödik helyen végzett a NAC

NAC - Gamma 3:0 (2:0)

Kapuzárást tartott az NB I. A bajnoki táblázat rögzítődött s ha rövid időre is, a népes szurkoló táborok fellélegezve békülni kezdenek, bár szó sincs a „maguk igazáról” vagy lemondásról egyik tábor részéről sem. Így vagyunk mi is, amikor a NAC és Ferencváros győzelmére mutatunk rá, mint a WM rendszer bukására.

Játékvezető Köhalmi. Mova-pálya. 8.000 néző.

A nagyváradi csapat élénk és változatos játék után megérdemelten győzött a lelkesen küzdő Gamma ellen. A játék erős irammal kezdődött. Felváltva forog a két kapu veszélyben. A nagyváradiak pontos összejátekukkal, a budaiak lelkesedésükkel tűnnek ki. Az 5. percben a NAC, a 16. percben a Gamma kapuja előtt van meleg helyzet. A második negyedórában a Gamma kiaknázatlanul hagy több szabadrugást, majd a nagyváradi belsők hagynak ki több helyzetet. A 30. percben Bodola nagy lövése kapufáról pattan ki. A 33. percben Palatinus fejesét védi Solymosi. A 34. percben a nagyváradi csatársor támad. Főth III. középre húzódik, majd a kifutó kapus felett a hálóba küldi a labdát. 1:0. A NAC most kimondott fölénybe kerül. A 39. percben Tóth III. ivelt sarokrugását Kovács II. befejezte. Az utolsó percekben a nagyváradi csatárok bemutat-

ják a csatárjáték minden szépségét. Szünet után az első támadást rögtön a NAC vezeti, majd pár percre átmenetileg a Gamma is támad. A NAC ismét fölénybe kerül. A második negyedórában több sarokrugást ért el a NAC. A végeredményt a 36. percben Kovács II. állította be. A játékidő hátralévő részében is a nagyváradiak irányítják a játékot, de újabb gólt már nem érnek el.

Ferencváros—Szolnoki MAV 4:2. (4:1)

Játékvezető Lantos. 20.000 néző. Az eredmény nem fedi teljesen az erőviszonyokat. Döntetlen igazságosabb lett volna. Az első félidőben a Ferencváros, szünet után a Szolnok támadott többit. A gólok a következő sorrendben estek: Lukács, Kiszely, Laborez, Lukács, Füstös és Nagy.

Szegedi AK—DiMAVAG 6:4. (1:1)

Ujpest—SzVSE 4:1. (3:1)

SalBTC—Kispest 3:2. (1:2)

Elektromos—Lampart 3:0. (0:0)

Férfi ruhákat használ-
takat, legjobb áron
vehet, eladhat

MOLNÁR

használt ruha üzletében
Bémer-tér 1 (udvarban.)
Hívásra házhoz jövök

Nagyszerű labdarugó műsor az Erzsébetliget gyepén

NAC utánpótlás—Törekvés 8:3, Nagyváradi MAV GyAC 1:0, NAC ifjúsági—Törekvés ifjúsági 5:1

(Saját tud.) Érdekes és jó sportot hozó vasárnapja volt tegnap Nagyváradnak. Az Erzsébetligeti pályán mintegy 500 főnyi közönség előtt a bajnokságra törő zöldfehér ifik csapatok össze a pirosfeketék fiataljaival s nagyszerű játék után 5:1-re gyűrték maguk alá.

Nívós játékot hozott a Nagyváradi MAV—Gyulai AC mérkőzés is. A lelkes váradi vasutas csapat megérdemelten 1:0-ra győzött s ezzel is bizonyította a hozzáfűzött reményeket. Szép futballt hozott a NAC utánpótlás—Törekvés találkozó is. A NAC csapatában egész sora játszott a zöldfehér gárda elharcosainak, viszont a népszerű „Törő”-ben bemutatkozott Marosi (Moravetz). A játékok 5:0-as félidő után az utánpótlás 8:3-as győzelmét hozta. A győztes csapat góljain Haláti, Kovács I, Fuszek, Hartl és Nyéki osztoztak. A mérkőzés nagyszerű iramban folyt le s akik látták meglegedetten állapították meg, hogy felülmúlt minden várakozást.

Uj kerékpárok **JAKAB** műszerésznél
részletre is. Javítások olcsón Kossuth-u 5. Tel. 123-30.

Jól sikerült a Kolozsvár—Nagyvárad közötti kerékpár-verseny

(Saját tud.) Vasárnap meghívásos egyesület közti kerékpáros versenyt rendezett a Kolozsvári MAV és a NAC kerékpáros szakosztálya. A versenyzők reggel 6 órakor rajtoltak Kolozsvárról a 11 óra után már be is futottak Nagyváradra a célba. A mindvégig izgalmas és szép küzdelemből a mintegy 150 kilométeres út után Csirke János (K. MAV) került ki győztesen 5 óra 6 perces jó idővel. Második Marosi Károly (K. MAV) a harmadik helyen ért célba. A negyedik helyezett a célba Timkó (NAC). A ki-tűnő karikázó végig vezetett, azonban a hajrá előtt olyan defektet ka-

pott, amely behozhatatlan előnyhöz juttatta riválisait. Negyedik lett Székely Andor, ötödik Vladuc László.

A győztesek Bézi László NAC tag remek tiszteletdíjait nyerték el. Dicséret hangján kell megemlékeznünk Dudás József és Mayer István kolozsvári, illetve nagyváradi szakosztály-vezetők lelkes igyekezetéről, akik a rendezés nehéz tisztét töltötték be. Ellenőrök voltak Szőke József és Székely István, kísérők Vásárhelyi Ernő és Kónyai Árpád.

A jelenlegi versenyek eredménye a következő: 1. Csirke János (K. MAV) 5 óra 6 perc, 2. Marosi Károly (K. MAV) 5 óra 12 perc, 3. Timkó (NAC) 5 óra 18 perc, 4. Vladuc László (NAC) 5 óra 24 perc, 5. Székely Andor (NAC) 5 óra 30 perc.

Várady Zoltán:

Pályaválasztási útmutató

Nagy szükség volt már erre a kis könyvre. Nem általános tanácsokkal szolgál, hanem pontos gyakorlati útbaigazításokat ad. Milyen pályák vannak? Hogyan és hová kell folyamodni felfételért? Milyen végzettség kell? Mennyi a tandíj? Mik a kedvezmények? Meddig tart a kiképzés? A szerző egyik állami jellegű pályaválasztás tanácsadó intézetnél szerzett évtizedes gyakorlat alapján felel ezekre a kérdésekre. Időszerű és rendkívül hasznos útmutató ez, sok magyar ifjút fog eligazítani a pályaválasztás útvesztőiben. A könyv a Danubia könyvkiadónál (Budapest) jelent meg, ára 3.60 pengő.

APRÓHIRDETÉSEK

Lakás

Keresek kétszobás, esetleg nagyobb előszobával egyszobás és mellékhelyiségekkel álló lakást. Címet a kiadóba kérem.

Különlétele

Bérbeadó a régi közismert, jó hírnevű vendéglő, szálloda, szép kertkélyiséggel. Levélbeni érdeklődést Rézszobor vendéglő, Debrecen, Szoboszlai-u. 4-6. 596

Címfestő munkát olcsón vállal Paizs Mezey Mihály-u. 1. 602

Kölcsön kapható házjavítás, mezőgazdasági, ipari beruházásokra. Hitel-szövetkezetnél, Bethlen István-u. 6. 569

Adás-vétel

Eladó kombinált szoba, ebédlő hat bútorokkal, irasztal, kisasztal hangulatlámpával. Megtekinthető Hitler Adolf u. 15. fsz. 2. délután 3-tól 8-ig. 621

Bjelliszekrényt rézzel, vagy tiszta rézt, megvételre keresek. Címet a kiadóba kérek. 600

Jókarban levő kombinált szoba bu-tort megvételre keresek. Címet a kiadóba kérek. 601

Reklamiét, kétszemélyest megvételre keresek. Címet a kiadóba kérek. 602

Állást keres

Művelt hölgy német társalgást tanít keresztény gyermekeknek vagy felnőtteknek. Címet a kiadóba kér. 613

Házmesteri állást keres gyermektelen házaspár, a férfi lakatos. Nagy Gyula Komádi, Széchenyi-utca 1. 610

Menekült keresztény leány kiszolgálónak ajánkozik, rövidáru szakmában gyakorlattal. Balogh Emma, Lázár Vilmos-u. 10. 603

Állást nyee

Fiatal, jómegjelenésű jegyzendő felvétetik az Apolló filmszínházba.

KIADÓTULAJDONOS:

szent László-nyomda R. T.

Fő- és felelősszerkesztő: **Dr. Paál Árpád** Felelős kiadó: **Dr. Scheffler Ferenc**
a Szent László-nyomda Rt. igazgatója

Készült a Szent László-nyomda Rt. Kézirógépén, Nagyvárad, Sallágyi Dezső-utca 1. szám